

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/434/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214221865
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1214221865.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členov senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, dieťa rodičov: matka - P. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. 1, A., a otec - W. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, A., o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava II, č.k. 28P/172/2014-93 zo dňa 04.05.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti mení tak, že sa zvyšuje vyživovacia povinnosť otca na maloletého V. K., nar. XX.XX.XXXX zo sumy XX € mesačne na sumu XXX € mesačne od 19.09.2014, ktorú sumu je otec povinný zasielať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

Zročné výživné za obdobie od 19.09.2014 do 24.01.2017 vo výške X.XXX,XX € je otec povinný uhradiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č.k. 28P/56/09-168 zo dňa 15.06.2010, v časti o výživnom.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie zamietol návrh matky na zvýšenie výživného, ako aj návrh na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanovením § 24 ods. 4, § 25 ods. 3, 62 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, keď návrh zamietol v celom rozsahu ako nedôvodný. Súd pri rozhodovaní o návrhu v časti výživného vychádzal najmä z možností a schopností a majetkových pomerov oboch rodičov a odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie skonštatoval, že matka je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške XXX,XX € a prídavkov na dieťa vo výške XX,XX € a odmeny za pracovnú činnosť XXX €, pričom poberá aj náhradné výživné vo výške XX € a výživné od otca asi XX €. V domácnosti žijú spolu s maloletým a jej rodičmi, ktorí jej finančne pomáhajú. Otec je poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške XX,XX €, žiadny iný príjem momentálne nemá, okrem príležitostných aktivačných prác. Žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá je na dôchodku a pomáha mu splácať dlžoby vzniknuté rozdelením BSM. Svoje potreby si čiastočne pokrýva z produkcie domácich výrobkov, ako napr. mlieko, vajička či mäso. Na strane otca sa žiadnym spôsobom pomery nezmenili, v čase predchádzajúceho rozhodovania bol nezamestnaný, ako aj v súčasnosti a svoje životné potreby si zabezpečuje hospodárením na vlastnom statku. Súd prvej inštancie mal za to, že výživné stanovené pôvodným rozhodnutím odzrkadľuje životnú úroveň oboch rodičov a je primerané

možnostiam a schopnostiam a majetkovým pomerom obidvoch rodičov, ako aj potrebou maloletého dieťaťa. Pokiaľ ide o návrh matky na zákaz styku, tento ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

3. Proti tomuto rozhodnutiu v časti zvýšenia výživného podala odvolanie matka maloletého. Nesúhlasila s rozhodnutím súdu prvej inštancie, keď dávka výživného v rozpätí X,X až X,X € na dieťa, ktoré má 7 rokov je nepostačujúca. Je nepostačujúca ani len ako príspevok na stravu, nie to na pokrytie nákladov so vzdelaním, liečbou, ortopedických porúch, záujmov a kultúrneho vyžitia. Z vykonaného dokazovania je tiež zrejmé, že ona je invalidná dôchodkyňa a má obmedzené možnosti zabezpečiť pokrytie zvýšených nákladov, ako otec. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil skutkový stav, keď nesprávne posúdil majetkové pomery otca, ktorý hospodári na vlastnom statku. V domácnosti má k dispozícii viaceré poľnohospodárske zariadenia, prostredníctvom, ktorých si vypestuje a dochová rôzne poľnohospodárske produkty, ich nadbytok podľa vyjadrenia otca rozdáva. Otec má schopnosti a možnosti zabezpečiť výživné tak, ako ona požaduje. Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča nie sú rozhodujúce len jeho skutočné zárobkové pomery, ale aj reálne schopnosti, majetkové možnosti dané fyzickým stavom, nadaním, či pracovnými skúsenosťami. Otec maloletého je zdravý v produktívnom veku, s odborným vzdelaním je vyučený automechanik, opravár poľnohospodárskych strojov. Napriek týmto skutočnostiam súd prvej inštancie zohľadnil len to, že otec pomáha svojej matke a žije v regióne, kde je vysoká nezamestnanosť a nízke mzdy. Súd neprávne vyhodnotil otca maloletého, ako nemajetnú osobu, s obmedzenými možnosťami zárobku. Žiadala zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že bude zvýšené výživné na maloletého V. nar. 07.12.2007 na sumu XXX €, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia. Svoj návrh upravila na zvýšenie výživného od podania návrhu. Zdôraznila, že takýto stav u otca už trvá 8 rokov, tento deklaruje, že je nezamestnaný a týmto sa vyhýba vyživovacej povinnosti.

4. Otec žiadal potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie, ako správny, nemá finančné prostriedky, v súčasnosti sa už nezúčastňuje ani aktivačných prác, poberá len dávku v hmotnej núdzi vo výške XX,XX €. Stará o svoju 65 ročnú matku, pretože mladší brat sa o ňu nestará a starší brat ju fyzicky napadol, za čo bol aj potrestaný. Uviedol, že nemá žiadny majetok, nemá vozidlo, býva so svojou matkou, po nebohom otcovi zdedil X/X domu, v ktorom býva s matkou. Na hospodárstve má 1 kravu, niekoľko kusov kačiek a sliepok a na pozemkoch, ktoré užíva si dopestuje plodiny, ktoré slúžia na výživu domácich zvierat, ako kukurica, repa a zemiaky. Nemôže pracovať, pretože si nevie nájsť zamestnanie vo vzdialenosti menšej ako 50 km, pretože je potrebné sa starať o matku a vodiť ju k lekárom. Na výživu maloletého platil v minimálnej výške, od júla 2016 platí výživné vo výške XX €. Kvôli neplateniu výživného vo výkone trestu nebol, avšak sa vedie trestné konanie na Krajskom súde v Bratislave vo veci zanedbania povinnej výživy pod sp.zn. 1To/100/2016. Výživné bolo určené podľa jeho možností a schopností.

5. Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť návrhu matky na zvýšenie výživného, keďže dieťa je žiakom 3. ročníka základnej školy a výživné potrebuje. Otec je z vlastnej vôle nezamestnaný, má exekúcie, nepracuje preto, aby mu nemohli siahnuť na mzdu.

6. Odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok ďalej C.m.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 385 ods. 1, § 219 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z Civilný sporový poriadok (ďalej C.s.p.), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 C.s.p., a dospel k záveru, že odvolaniu matky maloletého je potrebné vyhovieť.

7. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Podľa § 395 ods. 1 C.m.p. ak § 396 C.m.p. neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

9. Odvolací konštatuje, že v prejednávanej veci rozhodol súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 04.05.2015 podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine a Občianskeho súdneho poriadku platného do 30.06.2016 tak, že zamietol návrh matky maloletého na zvýšenie výživného a zákaz styku otca s maloletým.

10. Podľa § 78 ods. 1 Zák. o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

11. Hmotnoprávnou podmienkou zmeny vyživovacej povinnosti je zmena pomerov. Odvolací súd rozdielne od názoru súdu prvej inštancie konštatuje, že v danej veci nastala zmena pomerov odôvodňujúca zvýšenie výživného. Z obsahu spisu vyplýva, že naposledy bolo rozhodované o výživnom na maloletého V. na Okresnom súde Bratislava II, č.k. 28P/56/2009-168 zo dňa 15.06.2010. Uvedeným rozhodnutím súd prvej inštancie zveril maloletého V. do osobnej starostlivosti matky, otcovi určil výživné vo výške XX € mesačne, od 01.01.2009. Pri určovaní výživného vychádzal súd prvej inštancie z potrieb maloletého, ako aj z možností otca. Už v tomto rozhodnutí konštatoval súd prvej inštancie, že otec sa nemôže svojej vyživovacej povinnosti k maloletému zbaviť poukazovaním na skutočnosť, že je nezamestnaný a nechávať bremeno výživy na druhého rodiča. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého nie podľa svojho momentálneho príjmu, ale podľa svojich schopností a možností, pričom svoje možnosti a schopnosti potvrdil aj tým, že v tom čase chcel maloletého zveriť do svojej osobnej starostlivosti.

12. Odvolací súd rozdielne od názoru súdu prvej inštancie má za to, že došlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu vyživovacej povinnosti. odôvodnené potreby maloletého od posledného určenia výživného vzrástli plynutím času, ako aj skutočnosťou, že maloletý navštevuje povinnú školskú dochádzku, s čím sú spojené zvýšené potreby. Výživné, ktoré otec poskytoval doposiaľ nezabezpečí ani najzákladnejšie potreby maloletého. Pri doposiaľ určenom výživnom XX € vychádza na maloletého na deň suma X,X €, čo nezabezpečí ani stravovanie maloletého. Navyiac, z obsahu spisu odvolací súd zistil, že otec maloletého si riadne neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, keď do júla 2016 poskytoval matke len minimálne výživné. Ani pri výživnom vo výške XXX € mesačne nemožno konštatovať, že otec nadštandardne zabezpečuje potreby maloletého, keď výživné bolo vzhľadom na vek a potreby maloletého určené skôr v dolnej hranici. Je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že matka maloletého je invalidná dôchodkyňa, ktorá má obmedzenú možnosť zamestnať sa. Rodič, ktorý má vyživovaciu povinnosť si musí usporiadať svoje finančné pomery tak, aby bol schopný poskytovať nie len výživné, ale svoje dieťa aj užiť. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nemohol prihliadnuť na skutočnosť, že otec je 8 rokov nezamestnaný a jeho výhovorky na nemožnosť získania zamestnania v regióne, kde žije. Pokiaľ má otec vyživovaciu povinnosť, musí využiť všetky možnosti, ktoré sa mu na zapojenie do pracovného procesu naskytujú. Navyiac otec už nevykonáva ani aktivačné práce, v dôsledku čoho mu bola dávka v hmotnej núdzi znížená na sumu XX,XX €. Otec nepreukázal žiadnu ani zdravotnú spôsobilosť pracovať. Otec nepreukázal, že je poberateľom opatrovateľského príspevku, pokiaľ poukazuje na starostlivosť o jeho matku, v dôsledku, ktorej sa nemôže vzdialiť z bydliska. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy XX € na sumu XXX € od podania návrhu. Odvolací súd vyčísľal aj ročné výživné za obdobie od 19.09.2014 - podanie návrhu, do rozhodnutia odvolacieho súdu vo výške X.XXX € rozdielom medzi výživným XXX €, ktoré mal otec uhradiť a skutočne uhradeným výživným za uvedené obdobie, keď za uvedené obdobie mal otec uhradiť X.XXX,XX € a uhradil X.XXX €. Odvolací súd určil úhradu ročného výživného do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Odvolací súd nepovolil otcovi splátky výživného vzhľadom na spotrebný charakter výživného, keď dieťa potrebuje výživné v súčasnosti, vzhľadom na skutočnosť, že otec si neplnil vyživovaciu povinnosť za uvedené obdobie riadne a plnil ju podľa svojej úvahy. Z uvedených dôvodov poskytnutie splátok nemá oporu v zákone. Odvolací súd dôrazne upozorňuje otca maloletého, že vyživovaciu povinnosť voči maloletému si musí plniť riadne a včas a nie svojvoľne, ako on uzná za vhodné.

13. Odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 C.s.p..

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 ods. 1 C.m.p. v spojení s ust. § 396 ods. 1 C.s.p..

15. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).